

skal da ikke herske nogen tvivl om, at det selvfølgelig kan være helt rimeligt og fornuftigt, at man, som den radikale ordfører siger, gerne vil sammenligne Bornholmerbanksagen og Spar Nord-sagen.

Mit spørgsmål er så: Jamen hvorfor gør man det ikke? Det er jo præcis det, Frank Poulsen har givet ethvert medlem af Folketinget mulighed for. Hvad er det egentlig, der er lighedspunkter, og hvad er det, der adskiller? Det kan jo være, at fru Elisabeth Arnold ikke selv vil læse det, men så har Det Radikale Venstre en politisk leder, som ikke er til stede, og som er i stand til at læse med rekordfart. Så jeg er sikker på, at i en lille studiegruppe i Det Radikale Venstre er det muligt at udrede trådene ved blot at læse, hvad Frank Poulsen har været så hjælpsom at beskrive for os.

Hr. Steen Gade spørger, om vi har noget imod en undersøgelse.

Jamen der er noget, der undrer mig. Regeringen har da haft – eller i hvert tilfælde både skatteministeren og statsministeren har – et års tid til at undersøge det i. Man har da magten og kontrollen med centraladministrationen. Man kan da undersøge de sager, man gerne vil undersøge. Det er da ejendommeligt, at man kommer og beder Folketinget, om man må undersøge noget, man selv har magt til at undersøge.

Men det kan jo være, statsministeren har den opfattelse, som statsministeren gav udtryk for over for hr. Kjeld Rahbæk Møller, at i forbindelse med Bornholmerbanken er skattelovens regler overholdt.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Det er et lille svar til hr. Steen Gade.

Det lyder måske overraskende, men selv en brændselshandler kan altså efter de faldne bemærkninger tælle til 90. Det er klart, at kommissoriet ikke bør udvides, hvis det lykkelige skulle ske, at statsministeren i dag drog konsekvensen af den dommerundersøgelse, han selv har været med til at sætte i gang.

Pia Gjellerup (S):

For knap et år siden besluttede Folketinget i enighed at nedsætte en undersøgelsesret til at undersøge og klarlægge begivenhedsforløbet omkring det tilsagn, som den 23. august 1993 blev meddelt Sparekassen Nordjylland.

Folketingets partier var ved formuleringen af beslutningsforslaget yderst opmærksomme på

de retssikkerhedsmæssige problemer, der knytter sig til undersøgelsesretter i forhold til de implicerede personer, idet man ikke har de sædvanlige muligheder i dansk retspleje for at forsvare sig. Det lyder, som om ikke alle partier kan huske, hvad det var for retssikkerhedsmæssige problemer, man var omhyggelig med dengang, men lad det ligge!

Vores omhyggelighed dengang betød, at kommissoriet ikke blev strakt så vidt som de hidtidige kommissorier for undersøgelsesretter. Undersøgelsesretten blev nemlig ikke anmodet om at udtale sig om, hvorvidt nogen har gjort sig skyldig i fejl eller forsømmelser, som kunne give anledning til, at et retligt ansvar blev søgt gennemført.

Derfor er det naturligt, at vi alle blev enige om, at det var væsentligt, at regeringen tilkendegav i beslutningsforslaget, at den, såfremt undersøgelsens konklusioner gav anledning dertil, ville foranstalte yderligere undersøgelser, der ville kunne danne grundlag for at drage de nødvendige konsekvenser i forhold til bl.a. ministre.

Foranlediget af den stillede forespørgsel kan regeringen i dag overlade Folketinget initiativet til at foranstalte den undersøgelse, der retter sig mod ministre. Men hvorfor overhovedet undersøge, spørger nogle alligevel i dag – undersøgelsesrettens konklusioner er jo dog så klare, at skatteministeren bare skulle tage sit gode tøj og gå!

Dette synspunkt ville være et helt afgørende brud med den hidtidige danske praksis. Jeg kan i den forbindelse henvise rent overskriftsmæssigt til Hartlingsagen, til ambisagen, til sagen om kreativ bogføring og til tamilsagen. Hvor forskellige de end har været, har mønsteret været det samme. Når der var konstateret et ulovligt forhold, er der blevet iværksat en nærmere undersøgelse for at afdække, om der forelå fejl eller forsømmelser fra ministres side, der kunne give anledning til at drage dem til ansvar.

I sagen om Himmerlandsbanken vil et ministeransvar på et rent objektive grundlag – altså uden en undersøgelse af, om der er begået fejl eller forsømmelser fra ministerens side – oven i købet være en skærpelse i anden potens. Ikke alene vil man springe over en vurdering af, om ministeren kan bebrejdes noget, man ville også drage en minister til ansvar for en beslutning, som hans rådgivere anbefalede og havde beskrevet som lovlig.

Undersøgelsesretten lægger til grund – og det er ubestridt i de afgivne forklaringer – at mini-